

Badius, 1492. Inc 685

Les *Silvae morales* de l'impressor, editor i polígraf flamenc Josse Bade (1462-1535), més conegut pel seu nom llatinitzat Jodocus Badius Ascensius, són una antologia anotada de textos poètics clàssics, medievals i moderns, que el curador adreça a la joventut francesa. Les obres recents de Giovanni Sulpizio (Sulpitius Verulanus) i Battista Mantuano hi conviuen amb els *Distica Catonis* o els versos de Juvenal, Horaci i Persi. Carbonell hi podia trobar algun dels seus textos moralitzants preferits, per exemple la sàtira XIV de Juvenal, que ocupa el llibre vuitè del recull de Bade, i hi veia reflectits interessos propis, com el gust per la bona llatinitat i la preocupació per l'educació moral i literària dels joves. De fet, les notes marginals de les *Silvae* indiquen que l'arxiver va tornar en èpoques diferents al volum.

Carbonell es preocupa per la formació del seu fill Francesc, interlocutor real o ideal d'obres i observacions del seu pare, i els néts. Francesc posseïa un exemplar manuscrit del *Thesaurus pauperum*, el compendi gramatical de Juan de Pastrana -una de les bèsties negres de Nebrija-, que Carbonell havia fet copiar a un escriptor de la seva notaria, Benet Jornet; el volum va ser adquirit a Barcelona el 1530 per Hernando Colón i avui és a Sevilla (Biblioteca Colombina, ms. 7-2-22). Un fill de Francesc, el jurista i conseller de Barcelona Pere Miquel Carbonell, rebia el 1509 de mans del seu avi homònim, quan encara era estudiant, un conjunt de quatre incunables comprats el 1479 al llibreter Gabriel Prats, avui a la Biblioteca de Catalunya, entre els quals hi havia el *De ingenuis moribus liberalibusque studiis et de liberis educandis* de Pier Paolo Vergerio; Carbonell apreciava particularment aquest tractat, també imprès a Barcelona el 1481, perquè en va utilitzar fragments a l'epistolari amb Joan Vilar i al pròleg d'un volum de l'Arxiu Reial (Arxiu de la Corona d'Aragó, Cancelleria, memorial 60). Encara, en la seva miscel·lània literària conservada a Girona (Arxiu Capitular, ms. 69) havia copiat, el 1473, la traducció llatina de Leonardo Bruni del *De legendis libris gentilium* de sant Basili, una apologia dels *studia humanitatis*.